2025

Quickscan Ecologie
inclusief nader onderzoek kerkuil
Kerkstraat 18 te Haulerwijk

FaunaX

COLOFON

BUREAU FAUNAX B.V.
Tijnjedyk 89
8936 AC Leeuwarden
0683772548
info@faunax.nl
www.faunax.nl
Lid van Netwerk Groene Bureaus

Quickscan Ecologie
inclusief nader onderzoek kerkuil
Kerkstraat 18 te Haulerwijk

Leeuwarden, mei 2025

In opdracht van:
Buitenplans Projectontwikkeling B.V.

Uitvoering:
Bureau FaunaX B.V.

Veldwerk en rapportage:
Mevr. A. Reitsema

Autorisatie:
Dhr. E.P. de Boer

Foto's voorpagina:
Impressie van het plangebied.

© Bureau FaunaX B.V. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:
Bureau FaunaX B.V. (2025). Quickscan Ecologie inclusief nader onderzoek kerkuil/ Kerkstraat 18 te Haulerwijk. Rapport 25088. Bureau FaunaX B.V., Leeuwarden.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX B.V. heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX B.V., verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Gegevens die afkomstig zijn uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 1

1.1 Aanleiding 1

1.2 Doel 2

1.3 Onderzoeksopzet 2

1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen 3

2 RESULTATEN QUICKSCAN 6

2.1 Flora 6

2.2 Vogels 6

Jaarrond beschermde vogelnesten 6

2.3 Zoogdieren 8

Vleermuizen 8

Overige zoogdieren 10

2.4 Reptielen 11

2.5 Amfibieën 11

2.6 Vissen 12

2.7 Ongewervelden 12

2.8 Gebiedsbescherming 13

Stikstofgevoeligheid 13

2.9 Houtopstanden 13

3 SAMENVATTING EN CONCLUSIES 14

3.1 Overzicht beschermde soorten 14

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen 14

3.3 Overzicht vervolgstappen 15

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING ..... - 1 -

Ow Soortbescherming ..... - 1 -

Ow Gebiedsbescherming ..... - 4 -

Ow Houtopstanden ..... - 5 -

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens 1 woning te splitsen, 1 woning bij te bouwen en een aanbouw te slopen op het adres Kerkstraat 18 te Haulerwijk. Ruimtelijke plannen zoals deze dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving van de Omgevingswet.

Zo dient te worden onderzocht of als gevolg van de uitvoering van het project sprake is van effecten op wettelijk beschermde soorten flora en fauna en/of natuurgebieden (Natura 2000, NatuurNetwerk Nederland, weidevogelgebieden en/of ganzengedooggebieden), alsook in het kader van houtopstanden. Om hierin inzicht te krijgen wordt in eerste instantie een ecologische Quickscan uitgevoerd. Bij dit onderzoek wordt een inschatting gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer van het project aanwezige beschermde natuurwaarden en de effecten van de voorgenomen plannen op deze waarden.

Voor meer informatie over de Omgevingswet (hierna Ow) en de handelswijze wordt verwezen naar Bijlage I.

Figuur 1: Het plangebied (rood omlijnd) Kerkstraat 18 te Haulerwijk.

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) onder de Omgevingswet beschermde soorten voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden en/of houtopstanden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden en -gebieden, zowel tijdens de realisatie als na afloop hiervan?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkomen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

1.3 Onderzoeksopzet

Soorten
In opdracht van Buitenplans Projectontwikkeling B.V. heeft Bureau FaunaX B.V. het planvoornemen door middel van een ecologische Quickscan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze Quickscan heeft bestaan uit een bureaustudie en een veldbezoek gebaseerd op ecologisch inzicht (expert judgement). Een ecologische Quickscan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze Quickscan is uitgevoerd op donderdag 10 april 2025 met een temperatuur van 10°C en een zwakke wind uit het noordwesten, het was half bewolkt en er viel geen neerslag. Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000
Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden
Onder de Omgevingswet worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantingsplicht aan de orde kan zijn.

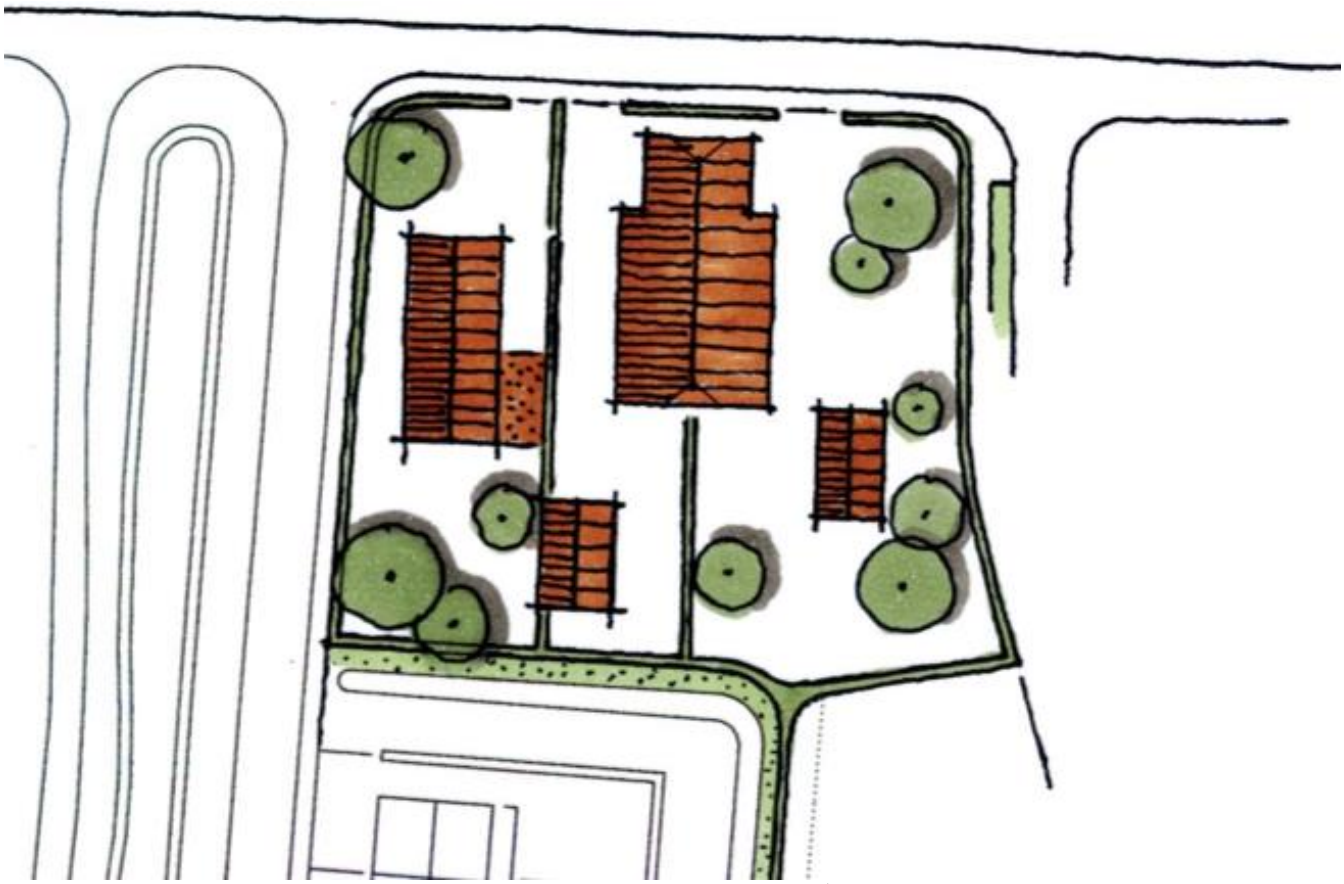
Overige gebiedsbescherming & stikstof
Naast de Omgevingswet zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent het Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebieden, N2000 en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen deze regelgevingen en het geplande initiatief.

1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen

Het plangebied (figuur 3) bestaat uit een boerderij met een woonbestemming. Het perceel bestaat uit struweelrijke cultuurbeplanting met gazon. Het gaat om een boerderij met een uitbouw en een schuurtje. De boerderij is goed onderhouden. Aan twee kanten is de boerderij omheind met hoge hagen, er zijn meerdere bomenrijen rondom de boerderij en er loopt een verwilderde toegangsweg langs de westzijde.

De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door de bebouwde kom van Haulerwijk, agrarische percelen, houtwallen en het Blauwe Bos ten zuiden van het plangebied. Verder wordt het plangebied op grotere afstand omgeven door verschillende bosrijke gebieden en natuurgebieden (sommige N2000), zoals het Fochteloërveen, het Drents-Friese Wold, Bakkeveense Duinen en Duurswouderheide.

Het planvoornemen (figuur 2) bestaat uit het slopen van een aanbouw van de boerderij en het bouwen van een nieuwe woning op hetzelfde perceel. Daarnaast wordt de boerderij gesplitst in twee woningen. Hiervoor wordt alleen de binnenkant verbouwd. Er is geen sprake van andere werkzaamheden, zoals isoleren of dakpannen vervangen. Er worden geen bomen gekapt of gerooid binnen het plangebied.

Figuur 2: Planvoornemen realisatie woningen Kerkstraat te Haulerwijk (Bron: Buitenplans Projectontwikkeling B.V.).

Figuur 3: Impressie van het plangebied.

Figuur 4: Impressie aanbouw die gesloopt zal worden volgens het huidige planvoornemen.

2 RESULTATEN QUICKSCAN

2.1 Flora

De vegetatiestructuur binnen het plangebied werd grotendeels gedomineerd door grassen in de vorm van kort bijgehouden gazon afgewisseld met geclusterde cultuurbeplanting. De volgende planten zijn onder andere aangetroffen: paardenbloem, speenkruid, braam, gevlekte dovenetel, klimop, schijnaardbei, scherpe boterbloem en hondsdraf. Tijdens het veldbezoek werden geen beschermde plantensoorten aangetroffen, noch is het geschikte (voedselarme) biotoop hiervoor aanwezig. De onder de Ow beschermde plantensoorten stellen veelal kritische eisen aan hun standplaatsen. Aan deze eisen wordt binnen het plangebied niet voldaan. De omstandigheden zijn te voedselrijk.

- De aanwezigheid van beschermde plantensoorten kan uitgesloten worden op basis van habitateigenschappen.

2.2 Vogels

Jaarrond beschermde vogelnesten

Roofvogels en uilen

Nesten van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn bevinden zich over het algemeen in volgroeide bomen en/of bossen, zoals ooievaarsnesten en horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of eksternesten gebruikt door roofvogels en uilen. In de directe omgeving van het plangebied (<5km) zijn recent (<5 jaar) de volgende jaarrond beschermde roofvogels en uilen waargenomen: boomvalk, bosuil, buizerd, havik, kerkuil (deze wordt bij gebouwbroeders behandeld), oehoe, ooievaar, raaf, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, torenvalk, wespendief, zeearend, zwarte specht en zwarte wouw (bron: NDFF). Rondom het plangebied liggen diverse natuurgebieden waar de meeste waarnemingen zijn van de hiervoor genoemde soorten. Enkele zijn gespot in Haulerwijk.

Bomen binnen en vlak buiten het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van boomnesten. De bomen binnen het plangebied zijn jong. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van roofvogels of uilen aangetroffen binnen de invloedssfeer van het plangebied. De tuin van de aangrenzende buren bevat wel een naaldboom, grenzend aan het plangebied. Mogelijk dient deze boom in de winter als roestplaats voor ransuil. Er zijn echter geen uilenballen of krijtsporen gevonden tijdens het veldbezoek, maar ransuil is wel waargenomen binnen Haulerwijk. De werkzaamheden kunnen verstorend werken voor eventueel roestende ransuilen. De aanwezigheid van en daarmee negatieve effecten op ransuil ten gevolge van de werkzaamheden, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 5: Naaldboom op naastgelegen perceel als mogelijke roestplaats ransuil

Gebouwbroeders (inclusief nader onderzoek kerkuil)
Het plangebied is gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten van vogelsoorten die over het algemeen in bebouwing tot broeden komen. In de directe omgeving van het plangebied (<5km) zijn recent (<5 jaar) de volgende jaarrond beschermde gebouwbroeders waargenomen: gierzwaluw, huismus, ringmus, huiszwaluw, boerenzwaluw en kerkuil (bron: NDFF).
Binnen het plangebied staat een boerderij, met aanbouw en een schuurtje. De dakpannen en dak-bekleding bevatten geen loszittende dakpannen en geen kieren die groot genoeg zijn voor gebouw-bewonende vogels om te broeden.

Wel bevat het schuurtje een open raam richting het achterliggende weiland. Dit is mogelijk een geschikte verblijf- en broedplaats voor kerkuil. Deze is in de omliggende omgeving, zoals bij de boerderij ten westen van het plangebied, waargenomen. Om te voorkomen dat een eventuele verblijfplaats van de kerkuil verstoord wordt, is onderzocht of hier sprake is van een verblijfplaats. Het schuurtje is van binnen bekeken. Het open raam komt uit op een kleine zolder met zeer weinig verstoring. Er zijn steunbalken en er is een plaat net boven het open raam wat een geschikte broedplaats van kerkuil had kunnen zijn. Er zijn echter geen braakballen, uitwerpselen, veren of sporen van een nest aangetroffen. Er zijn alleen resten cement, piepschuim en andere resten gevonden in het schuurtje. Door het raam voorafgaand aan de werk dicht te maken, kan er voorkomen worden dat een kerkuil zich daar vestigt tijdens de werkzaamheden. Op die manier kunnen negatieve effecten voor kerkuil ten gevolge van de werkzaamheden worden uitgesloten.

Figuur 6: Het schuurtje van de boerderij die uitkijkt over het achterliggende grasveld met een open raam dat mogelijk geschikt is voor kerkuil.

Figuur 7: Binnen-aanzicht open raam. Komt uit op zolder van bijgebouw. Er zijn steunbalken aanwezig over de hele lengte van de zolder.

Figuur 8: Plaat schuin boven het open raam met hierop gruis en puin. Geen sporen van kerkuil aanwezig.

Overige jaarrond beschermde nesten
Diverse weidevogels en holenbroeders zijn sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet vanaf 1 januari 2024 aangewezen als 'categorie 5 soorten'. Binnen het plangebied en de directe omgeving zijn echter geen geschikte holten voor dit soort vogels aanwezig. Ook bevat het plangebied geen geschikt leefgebied voor weidevogels. Significante negatieve effecten op overige jaarrond beschermde nesten als gevolg van het planvoornemen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten op een eventueel aanwezige roestplaats van ransuil direct naast het plangebied kan niet geheel worden uitgesloten; door buiten de roestperiode te werk te gaan of middels ecologische begeleiding, kunnen negatieve effecten worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van kerkuil in het schuurtje kan uitgesloten worden. Door het open raam af te sluiten voorafgaand aan de werkzaamheden, kan er voorkomen worden dat kerkuil zich na het nader onderzoek alsnog vestigt. Zo wordt verstoring van kerkuil voorkomen.
- De aanwezigheid van overige jaarrond beschermde nesten (middelste of kleine bonte specht) kan op voorhand worden uitgesloten.

Overige (broed)vogelsoorten
Naast op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Het plangebied en de omgeving daarvan biedt broedmogelijkheden voor deze vogelsoorten. Zo kunnen er soorten als merel, roodborst en houtduif tot broeden komen in de struiken binnen het plangebied. Ook hangt er een vogelhuisje geschikt voor holenbroeders als pimpelmees en koolmees. De nesten van deze soorten genieten in het geval van dit plangebied geen jaarronde bescherming, maar zijn wel beschermd wanneer er sprake is van een actief broedgeval. Dit broedproces vindt over het algemeen plaats in de broedperiode, welke grofweg loopt van 15 maart tot 15 juli. Deze periode kan echter eerder beginnen of later eindigen, afhankelijk van de soort en klimatologische omstandigheden. Wat van belang is, is of er sprake is van een actief broedgeval. Zo ja, dan is deze beschermd.

- Binnen en vlak buiten het plangebied kunnen andere vogelsoorten tot broeden komen waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten, maar wel beschermd zijn tijdens het broedproces (grofweg 15 maart - 15 juli). Werk daarom buiten deze broedperiode.

2.3 Zoogdieren

Vleermuizen

Verblijfplaatsen
Vleermuizen verblijven in Nederland over het algemeen in bomen, in gebouwen of in andere kunstmatige bouwwerken. In bomen verblijven vleermuizen vaak in oude spechtengaten of gaten die binnenin een boom zijn doorgerot als het gevolg van bijvoorbeeld het afbreken van takken. De bomen binnen en vlak buiten het plangebied werden gecontroleerd op aanwezigheid van voor vleermuizen geschikte boomholten.
Er waren geen bomen met holten aanwezig binnen het plangebied. Enkele bomen langs de straat Steenpoel bevatten ingerotte holten in de bomen. Echter, deze bomen worden niet aangetast of geblokkeerd tijdens en na de werkzaamheden als gevolg van het planvoornemen.

Significante effecten op boom-bewonende vleermuizen als gevolg van het planvoornemen kunnen daarmee op voorhand uitgesloten worden.

Het plangebied bevat wel meerdere kunstmatige bouwwerken. De volgende gebouw-bewonende vleermuizen zijn in de directe omgeving (<5km) waargenomen: franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, meervleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis.
De boerderij bevat meerdere open stootvoegen en scheuren die mogelijk dienen als verblijfplaats voor gewone, ruige of kleine dwergvleermuis. Volgens het planvoornemen wordt de boerderij in tweeën gedeeld en wordt de aanbouw (figuur 4) gesloopt. Er is geen sprake van isolatie of reparaties aan het overige deel van de boerderij. Ook het dak is recent vernieuwd. Hierdoor zijn er ook geen losliggende dakpannen aangetroffen. De aanbouw die gesloopt zal worden bevat geen open stootvoegen of geschikte kieren of loszittende dakpannen. Negatieve effecten op gebouw-bewonende vleermuizen kunnen hierdoor op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 9: Aanwezige open stootvoegen en andere soorten kieren in boerderij.

Foerageergebieden en vliegroutes
Ook foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd, indien deze van essentieel belang zijn voor de instandhouding van een populatie vleermuizen in de omgeving. Als vliegroutes worden doorgaans lijnvormige landschapselementen gebruikt, zoals bomenlanen, houtwallen, watergangen en gebouwenrijen.

Aan de westkant van het plangebied loopt een watergang die kan dienen als vliegroute, net als de Haulerwijkstervaart ten noorden van het plangebied. Daarnaast zijn er verschillende bomenrijen rondom het plangebied. Alle bomen binnen het plangebied blijven behouden en ook de watergang wordt niet aangetast. Echter kan de uitstraling van extra kunstlicht tussen zonsondergang en zonsopgang zorgen voor verstoring. Negatieve effecten op vliegroutes van vleermuizen als gevolg van het planvoornemen kunnen daarom **niet** op voorhand worden uitgesloten.

De watergangen en bomenrijen binnen de invloedssfeer van het plangebied dienen mogelijk als foerageergebied. Deze worden niet aangetast als gevolg van het planvoornemen. Negatieve effecten op foerageergebied van vleermuizen als gevolg van het planvoornemen kunnen daarom op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen binnen de invloedsfeer van het planvoornemen kan op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op verblijfplaatsen van gebouw-bewonende vleermuizen binnen het plangebied kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op essentiële vliegroutes van vleermuizen als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen **niet** op voorhand worden uitgesloten; vermijd extra lichtuitstraling
- Negatieve effecten op een essentieel foerageergebied als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Overige zoogdieren
Het plangebied is tevens gecontroleerd op de aanwezigheid van (geschikt habitat van) overige beschermde soorten zoogdieren. In de directe omgeving (<5km) zijn recent de volgende beschermde zoogdieren waargenomen: bever, otter, wolf, boommarter, bunzing, damhert, das, eekhoorn, waterspitsmuis en wezel (bron: NDFF). De aanwezigheid van veel van deze overige beschermde zoogdiersoorten binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten op basis van habitateigenschappen. Het plangebied bevat geen water of oevers. Daarnaast gaat het om een woonperceel dat strak wordt bijgehouden en er zijn honden aanwezig. Dit maakt het ongeschikt leefgebied voor bever, otter, eekhoorn, waterspitsmuis, wolf en das.

Kleine marterachtigen
Sinds de ingang van de Omgevingswet op 1 januari 2024 zijn de kleine marterachtigen bunzing, wezel en hermelijn niet langer vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen binnen de provincie Fryslân. Van deze drie soorten zijn recente (<5 jaar) waarnemingen bekend uit de omgeving van het plangebied (bron: NDFF).
Het leefgebied van kleine marterachtigen wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van genoeg dekking, bijvoorbeeld in de vorm van rietkragen of struiken. Het plangebied bevat meerdere struiken en het wordt omringd door een haag. Er zijn echter honden aanwezig op het terrein, wat hermelijn en wezel die (deels) overdag jagen en foerageren, afschrikt. Daarbij wordt de tuin strak onderhouden, is er gebrek aan ruigte, hoge vegetatie, struweel, takkenhopen en steenhopen. Direct grenzend aan het plangebied zijn wel takkenhopen en ruigte aanwezig.

Ook is er een bunzinghol ten zuiden van het plangebied aangetroffen op enkele meters afstand. Echter, vanwege het gebrek aan habitatkenmerken worden significant negatieve effecten op essentieel leefgebied van kleine marterachtigen uitgesloten. Het is mogelijk dat een kleine marterachtige door het gebied trekt tijdens de werkzaamheden. Wanneer dit het geval is, geldt de specifieke zorgplicht voor ruimtelijke ingrepen.

Binnen het plangebied kunnen tevens zoogdiersoorten aanwezig zijn die binnen de provincie Fryslân ten tijde van dit schrijven zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, zoals de haas, ree, egel en veldmuis. Voor deze soorten dient men zich te houden aan de specifieke zorgplicht voor ruimtelijke ingrepen (Bijlage I).

- De aanwezigheid van overige beschermde zoogdiersoorten binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied kunnen andere licht beschermde soorten voorkomen. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de specifieke zorgplicht voor ruimtelijke ingrepen (zie Bijlage I).

2.4 Reptielen

Het plangebied is tevens gecontroleerd op waarden voor beschermde reptielen. In de directe omgeving (<5km) zijn recent de volgende beschermde reptielen waargenomen: adder, gladde slang, hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang (bron: NDFF). Deze waarnemingen zijn echter strikt gebonden aan bosrijke, waterrijke (met geleidelijke oevers) gebieden met zandgrond. Hier is geen sprake van binnen het plangebied. Daarnaast gaat het hier om een strak onderhouden tuin zonder hoge vegetatie, open zand, broedhopen of water. Daarnaast diende het plangebied als maisakker die intensief werd beheerd. Op basis van deze gegevens kan de aanwezigheid van de in Nederland voorkomende beschermde reptielen binnen het plangebied worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van (leefgebied van) beschermde reptielen binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

2.5 Amfibieën

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor beschermde amfibieën. In de directe omgeving (<5km) zijn recent de volgende beschermde amfibieën waargenomen: Alpenwatersalamander, boomkikker, heikikker, poelkikker en rugstreeppad (bron: NDFF). Er is echter geen jaarrond water aanwezig binnen het plangebied, evenals bulten zand of steenhopen waar amfibieën kunnen overwinteren. Op basis van deze gegevens kan de aanwezigheid van beschermde amfibieën binnen het plangebied worden uitgesloten.

Deze habitatkenmerken maken het plangebied ook ongeschikt als leefgebied voor vrijgestelde amfibieën die mogelijk voorkomen in de Dollerwijk iets verderop. Op basis van deze gegevens kan de aanwezigheid van vrijgestelde amfibieën binnen het plangebied worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van (leefgebied van) beschermde amfibieën binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van (leefgebied van) vrijgestelde amfibieën binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

2.6 Vissen

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor de in Nederland voorkomende groep beschermde zoetwatervissen. Het plangebied bevat geen jaarrond water en grenst hier tevens niet aan. Significant negatieve effecten op het leefgebied van de grote modderkruiper als gevolg van het planvoornemen kunnen op basis van bovenstaande op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten op (leefgebied van) grote modderkruiper en andere beschermde zoetwatervissen als gevolg van het planvoornemen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

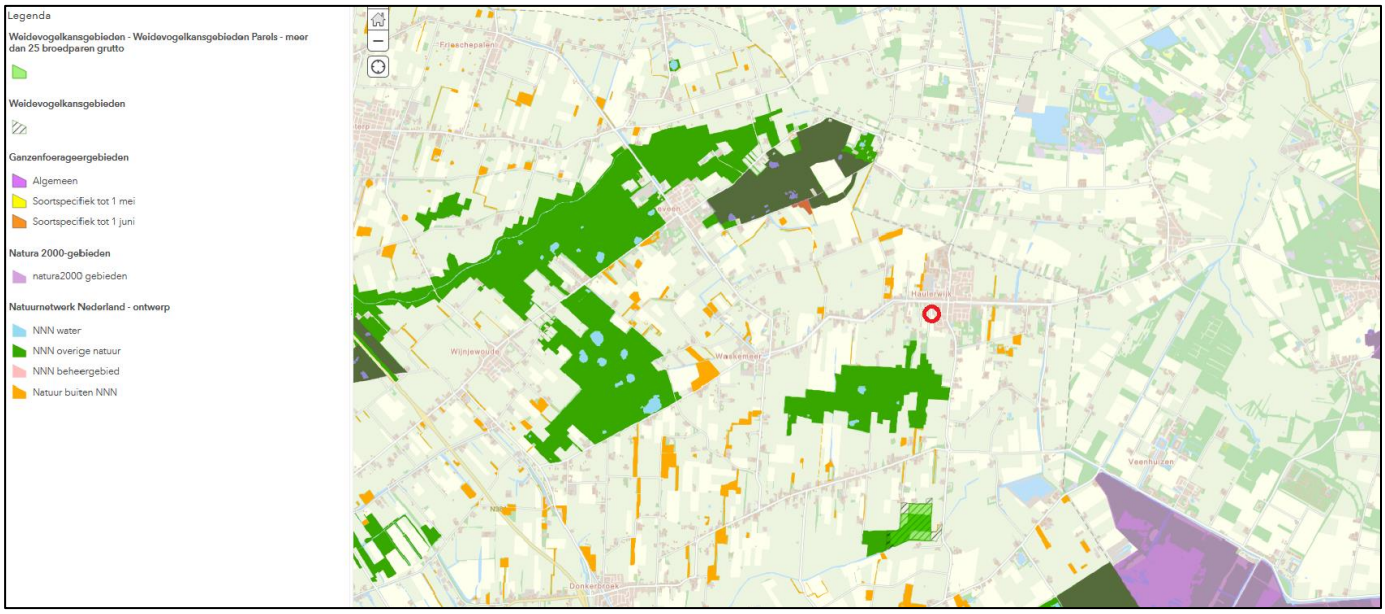
2.7 Ongewervelden

De meeste onder de Ow beschermde soorten ongewervelden, zoals dagvlinders, libellen, mollusken of (water)kevers hebben zeer specifieke habitateisen die in specifieke biotopen worden aangetroffen. Van dergelijke habitateigenschappen, zoals stapels dood hout, is binnen het plangebied geen sprake. Zo is er geen geschikt habitat voor waardplanten van beschermde vlinders, doordat het gebied gedomineerd wordt door kort gemaaide grassen en cultuurbeplanting. Ook zijn er geen (geschikte) waterlichamen aanwezig waarin beschermde libellen zich voort kunnen planten. Negatieve effecten op (leefgebied van) beschermde ongewervelden als gevolg van het planvoornemen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten op leefgebied van beschermde ongewervelden als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.8 Gebiedsbescherming

Tijdens de bureaustudie is er geen vorm van gebiedsbescherming naar voren gekomen die betrekking heeft op het plangebied. Het plangebied is niet aangewezen als weidevogelkansengebied, ganzenfoerageergebied en is daarnaast geen onderdeel van het NatuurNetwerk Nederland (NNN) of een Natura2000-gebied (bron: Kaartenkijkdoos provincie Fryslân).

Figuur 10: Het plangebied (rood omlijnd) (diagonale lijnen) (bron: Kaartenkijkdoos provincie Fryslân).

- Negatieve effecten op overige beschermde gebieden (anders dan effecten als gevolg van stikstofuitstoot) kunnen naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

Stikstofgevoeligheid

Het plangebied bevindt zich op circa 2,6 km van het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied Bakkeveense Duinen (bron: Kaartenkijkdoos provincie Fryslân). Binnen het planvoornemen wordt een woning gerealiseerd. Hierbij komt waarschijnlijk extra stikstof vrij, bijvoorbeeld als gevolg van de inzet van mobiele werktuigen. Mogelijk is voor de voortgang van het project een AERIUS-berekening benodigd.
Deze AERIUS-berekening is uitgevoerd door Buitenplans Projectontwikkeling B.V. Daaruit is naar voren gekomen dat de stikstofdepositie binnen beschermde Natura 2000-gebieden minder dan 0,00 mol/ha/jr bedraagt. Hieruit is te concluderen dat het aanvragen van een vergunning betreffende de uitstoot van extra stikstof niet nodig is.

- Er is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat het planvoornemen minder dan 0,00 mol/ha/jr bedraagt. Er is geen vergunning benodigd.

2.9 Houtopstanden

Als er een (deel van een) houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m_2) of een (deel van een) bomenrij van meer dan 20 bomen buiten de bebouwingscontour houtkap kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Binnen het plangebied worden geen bomen of houtopstanden gekapt of gerooid. Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

- Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

3 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

3.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Omgevingswet, onder het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna Bal) zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn alleen die soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 3.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in en rond het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art 11.37 Bal	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Ransuil	Mogelijk	X				Uitwerking algemene zorgplicht (ransuilcheck)
Vogels	Kerkuil	Nee	X				Sluit het open raam van het schuurtje af om de toekomstige aanwezigheid van kerkuil tijdens de werkzaamheden te voorkomen.
Vogels	Algemene Broedvogels	Mogelijk	X				Werken buiten broedseizoen of onder begeleiding van een ecoloog.
Zoogdieren	Verscheidenen vleermuissoorten	Mogelijk			X		Mogelijk essentiële vliegroute sloot westkant en Haulerwijkstervaart en bomenlaan langs Steenpoel. Vermijd extra belichting op deze vliegroutes tussen zonsondergang en zonsopkomst. Anders → Nader Onderzoek
Overige soortgroepen	Overige soorten	Mogelijk				X	Specifieke zorgplicht.

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen

Ransuil

Mogelijk roest ransuil in de naaldboom van de aangrenzende buren. Deze boom staat tegen de grens van het plangebied aan. De werkzaamheden binnen het plangebied kunnen voor verstoring zorgen voor de mogelijk aanwezige ransuilen. Door deze verstoring te voorkomen, wordt er invulling gegeven aan de algemene zorgplicht. Deze roestperiode vindt doorgaans plaats tussen oktober en maart. Als de werkzaamheden (gedeeltelijk) plaats gaan vinden binnen de roestperiode, adviseren we om een ransuilcheck te laten uitvoeren in de roestperiode, 48 uur voorafgaand aan de werkzaamheden. De exacte datum van uitvoering is afhankelijk van de periode waarin de werkzaamheden plaats zullen vinden. Blijkt tijdens de check dat er een of meerdere ransuilen aanwezig zijn in de naaldboom, dan adviseren we om de roestperiode af te wachten, voordat de werkzaamheden worden voortgezet.

Kerkuil

Het schuurtje dat grenst aan de noordzijde van het plangebied bevat een open raampje. Uit het nader onderzoek kerkuil bleek dat het schuurtje geschikt is voor kerkuil. Er zijn echter momenteel geen sporen aangetroffen, waardoor de aanwezigheid van kerkuil wordt uitgesloten.

Mogelijk komt kerkuil hier in de toekomst tot broeden en gebruikt hij dit in de toekomst als jaarrond verblijf. We adviseren om zo spoedig mogelijk het open raam te dichten om de verstoring van een toekomstig broedgeval tijdens de werkzaamheden te voorkomen.

Algemene broedvogels
Binnen en vlak buiten het plangebied kunnen vogelsoorten broeden, waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten, bijvoorbeeld grote bonte specht. We adviseren om de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt over het algemeen de periode van 15 maart-15 juli aangehouden. Afhankelijk van de soort en klimatologische omstandigheden kunnen soorten echter eerder of later in het jaar tot broeden komen. Wat voor deze soorten van belang is, is of er sprake is van een broedgeval. Zo ja, dan is deze altijd beschermd.

Vleermuizen
De westelijke sloot, de Haulerwijkstervaart en de bomenrij langs Steenpoel kunnen dienen als essentiële vliegroute. De watergangen en bomenrij blijven intact, maar de uitstraling van extra kunstlicht richting de mogelijke vliegroutes kan leiden tot verstoring van de vliegroute van verscheidene vleermuizen. We adviseren daarom de uitstraling van extra kunstlicht in de richting van de westelijke watergang tussen zonsondergang en zonsopkomst te vermijden, zowel tijdens de werkzaamheden als bij het toekomstig gebruik van de woningen.

Overige zoogdieren
Er kunnen soorten voorkomen in het plangebied waarvoor een vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen. Voor deze soorten geldt een specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal). Deze specifieke zorgplicht schrijft voor dat men bijvoorbeeld verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld tot uiting worden gebracht door altijd zo te werken, dat dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop in de directe omgeving. Hierbij kan gedacht worden aan in een richting werken en rustig te werk gaan. De specifieke zorgplicht geldt voor de fysieke leefomgeving, inclusief elke soort en elk individu in Nederland. Voor de voorwaarden waaraan de vrijstellingen moeten voldoen in het kader van de soorten waarvoor een vrijstelling geldt, wordt verwezen naar Bijlage I.

3.3 Overzicht vervolgstappen
Het planvoornemen kan zonder bezwaren doorgang vinden binnen de kaders van de vigerende natuurwetgeving, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- **Ransuil**: algemene zorgplicht in de vorm van ransuilcheck (tussen oktober en maart).
- **Kerkuil**: sluit het open raam af van de schuur op Kerkstraat 18.
- **Broedvogels:** werken buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart-15 juli) of onder begeleiding van een ecoloog.
- **Vleermuizen vliegroute:** vermijd extra uitstraling van kunstlicht tussen zonsondergang en zonsopkomst in de richting van de westelijke sloot, de Haulerwijkstervaart en de bomenrij langs Steenpoel tijdens en na de werkzaamheden.
- **Zorgplicht:** naleven van de specifieke zorgplicht(en).

LITERATUUR EN BRONNEN

Bronnen internet

AERIUS calculator
https://calculator.aerius.nl/

NDFF
https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/

Kaartenkijkdoos Provincie Fryslân
https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=14fdb7eae5844c47914of89c88abddd3

Ravon
http://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie

Sovon
https://www.sovon.nl/nl

Verspreidingsatlas planten FLORON
http://www.verspreidingsatlas.nl/planten

Waarneming.nl
https://waarneming.nl

Zoogdiervereniging
www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Ow Soortbescherming

De Omgevingswet draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Omgevingswet verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 11.37 en 11.46 in het Besluit activiteiten leefomgeving, hierna Bal). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 11.54 Bal). Binnen de Omgevingswet vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 11.46 Bal) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 11.54 Bal). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder vergunning aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle (op Europees grondgebied) inheemse vogelsoorten, zoals benoemd in artikel 1 van de Vogelrichtlijn geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, opzettelijk te beschadigen, te rapen of nesten van vogels opzettelijk weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort of wanneer de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces of wanneer een activiteit van belang is voor de instandhouding van een soort. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen), de mate van verstoring en de effecten van het niet uitvoeren van een activiteit. Een ter zake kundige ecoloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring of noodzakelijke activiteit. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Habitatrichtlijn

Voor alle soorten die zijn opgenomen onder bijlage IV van de habitatrichtlijn (onderdeel a), bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het verdrag van Bonn (excl. vogels benoemd onder artikel 1 van de vogelrichtlijn) geldt dat het verboden is om deze in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen, te verstoren, hun eieren te vernielen of te rapen en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen.

Daarnaast geldt voor de soorten die worden genoemd in bijlage IV van de habitatrichtlijn (onderdeel b) en bijlage I van het verdrag van Bern dat het opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen verboden is. Dit verbod is niet van toepassing wanneer de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel. Of dit van toepassing is hangt ook in dit geval af van meerdere factoren, zoals de periode van het jaar waarin jongen worden geworpen, de bloeiperiode, de mate van verstoring en de effecten van het niet uitvoeren van een activiteit. Een ter zake kundige ecoloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als noodzakelijke activiteit.

Overige in Nederland beschermde soorten
In bijlage IX, onderdeel a van het Bal worden nationaal beschermde soorten genoemd. Het is verboden deze opzettelijk te doden of in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers die zijn opgenomen in deze bijlage te vangen. Het is tevens verboden vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van deze soorten opzettelijk te beschadigen en te vernielen. Hiernaast is het verboden om soorten die zijn opgenomen onder onderdeel b van bijlage IX te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen binnen hun natuurlijke verspreidingsgebied. Dit verbod geldt niet voor de soorten bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. Ook geldt dit verbod niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Vrijgestelde soorten Provincie Fryslân
Hoewel de Omgevingswet een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Omgevingsverordening 2022 door de Provincie Fryslân vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Fryslân is te vinden op https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2023-13499.pdf

Tabel 1. Vrijgestelde Verordening Omgevingswet Provincie Fryslân.

Zoogdieren	*Amfibieën*
Aardmuis	Bastaard(middelste groene)kikker
Bosmuis	Bruine kikker
Dwergmuis	Gewone pad
Dwergspitsmuis	Kleine watersalamander
Egel	Meerkikker
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ree	
Rosse woelmuis	
Steenmarter	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen
Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de Provincie Fryslân, en zijn hiermee geen onderdeel van de Omgevingswet zelf.

De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste gelden de vrijstellingen niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

a. In het kader van ruimtelijke inrichting, ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
b. In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
c. In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
d. In het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten tweede is het van belang dat de vrijstelling alleen van toepassing is als geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is (artikel 11.59 Bal) en geen andere bevredigende oplossing voorhanden is (Artikel 8,74l, lid 1 Besluit kwaliteit leefomgeving, hierna Bkl).

Ten derde geldt de aangewezen vergunningsvrije activiteit voor de in bijlage 5.1 van de Omgevingsverordening bij betreffende soort genoemde vergunning-vrije activiteiten, middelen en methoden, en indien wordt voldaan aan de aldaar gestelde aanvullende voorschriften.

Ten vierde blijft de zorgplicht, zoals bepaald in artikel 11.27 (Bal) onverminderd van kracht met het toepassen van de hierboven benoemde aangewezen vergunning-vrije activiteit.

Indien bovengenoemde voor ruimtelijke ingrepen vrijgestelde soorten voorkomen binnen een plangebied of buiten een plangebied, maar binnen de invloedsfeer van een planvoornemen, is een vergunning voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 11.27 Bal
Onder de Ow zijn twee vormen van zorgplicht benoemd; een algemene zorgplicht en een specifieke zorgplicht. De algemene zorgplicht houdt in dat overheden, bedrijven en burgers allen verantwoordelijk zijn voor de leefomgeving.

Wanneer sprake is van specifieke rijksregels, bijvoorbeeld in het geval van ruimtelijke ingrepen, wordt deze algemene zorgplicht vervangen door een specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal). In deze specifieke zorgplicht wordt benoemd dat een handeling onder deze specifieke zorgplicht valt als de persoon die de handeling uitvoert weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat deze handeling nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook het nalaten van een handeling kan onder deze specifieke zorgplicht vallen. De specifieke zorgplicht voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen kan worden opgedeeld in drie stappen voor de persoon die de handeling uitvoert. Deze persoon is verplicht;

a. Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
b. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
c. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Wanneer ruimtelijke ingrepen betrekking hebben op een rijksmonument of werelderfgoed zijn opties b en c niet aan de orde.

Ow Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het NatuurNetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS), Natura 2000-gebieden en bijzondere natuurgebieden en landschappen.

NatuurNetwerk Nederland
Strikt genomen valt slechts een deel van het NNN onder de Omgevingswet aangezien dit deels bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk. In artikel 7.8 Bkl zijn instructieregels opgenomen voor de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Deze wezenlijke kenmerken en waarden worden provinciaal vastgesteld conform artikel 7.7 van het Bkl.

Ook het beschermingsregime voor het NNN is uitgewerkt in de Omgevingswet. In artikel 7.8 Bkl wordt beschreven dat de regels, die worden opgesteld door de provincies verzekeren dat in ieder geval de kwaliteit en oppervlakte van het NNN niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt behouden en dat, als binnen het NatuurNetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het NNN, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN behouden blijft.

Natura 2000-gebieden
Indien werkzaamheden worden uitgevoerd die invloed hebben op een Natura2000-gebied moet onderscheid worden gemaakt tussen een Natura2000-activiteit en een andere type activiteit. Een natura2000-activiteit wordt in artikel 1.1 van de Omgevingswet gedefinieerd als een “activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura2000-gebied.” Tenzij sprake is van een vergunningsvrij geval dient voor deze activiteiten een voortoets te worden uitgevoerd.

Hoewel voor andere typen activiteiten of voor vergunningsvrije activiteit geen vergunningsplicht geldt, blijft de specifieke zorgplicht voor deze activiteiten van toepassing.

Onder de Omgevingswet wordt het Programma stikstofreductie en natuurverbetering, welke tevens onderdeel was van de voormalige Wet natuurbescherming, voortgezet. Beleidsregels met betrekking tot intern en extern salderen blijven voorlopig onveranderd. Zo vindt vergunningverlening voor natura2000-activiteiten met stikstofdepositie plaats aan de hand van stikstofdepositieruimte in AERIUS register.

Bijzondere natuurgebieden en landschappen
Zowel de staat als provincies kunnen op basis van artikel 2.44 van de Omgevingswet bijzondere natuurgebieden en in het geval van provincies bijzondere landschappen aanwijzen. In het geval van bijzondere nationale natuurgebieden kunnen deze worden aangewezen vooruitlopend op de aanwijzing of begrenzing als Natura2000-gebied. In het geval van bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen hanteert de betreffende provincie hierin eigen juridische bescherming.

Zo is in sommige provincies een zogenaamde 'nee, tenzij'-principe van kracht, waardoor sprake is van juridisch beschermingsregime naast het NNN en Natura2000.

Ow Houtopstanden

In Afdeling 11.3 Bal zijn de regels voor de bescherming van houtopstanden en bomenrijen opgenomen. Het vellen van (een deel van) houtopstanden is beschermd door een algemene meldplicht (art. 11.126 Bal) en een her-plantplicht (art 11.129 Bal). Deze bescherming geldt alleen voor houtopstanden vanaf 10 are en bomenrijen met meer dan 20 bomen, buiten een zogenaamde 'bebouwingscontour houtkap'. Deze moet worden aangewezen in een omgevingsplan en is hierin terug te vinden. Indien dit niet het geval is, kan een voorloper, zoals de bebouwde kom Wet natuurbescherming of Boswet worden geraadpleegd.

Als uitbreiding hierop is tevens een specifieke zorgplicht van kracht voor het vellen van houtopstanden, het her-planten van grond of nadat een houtopstand op een andere manier teniet is gedaan (art 11.116 Bal). Deze specifieke zorgplicht stelt dat degene die vellings- en herbeplantingsactiviteiten en handel in hout uitvoert of in het bezit is van hout verplicht is om nadelige gevolgen op natuurbescherming, instandhouding areaal houtopstanden in Nederland en de bescherming van landschappelijke waarden achterwege te laten, tenzij dit niet redelijkerwijs kan worden gevergd. Indien hier sprake van is, dienen negatieve effecten zoveel mogelijk te worden beperkt en/of ongedaan te worden gemaakt.

Op deze wetgeving zijn enkele uitzonderingen, naast de reeds genoemde uitzonderingen. Zo zijn houtopstanden op erven of in tuinen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen niet ouder dan 20 jaar, kweekgoed, uit populieren of wilgen bestaande wegbeplanting, beplanting langs waterwegen of een-rij-ige beplantingen langs landbouwgronden, dunningen en beplantingen van populieren, wilgen, essen of elzen voor de productie van biomassa, die tenminste eens in de 10 jaar worden geoogst, bestaan uit minstens 10.000 stoven/ha/beplantingseenheid en die zijn aangelegd na 1 januari 2013 uitgezonderd.